

Rytivaara, Syöte nationalpark

Vandrare – naturen kallar, men läs ändå det här

Du får **röra dig** till fots, på skidor och med snöskor samt ro och paddla i Syöte nationalpark. Cykling är tillåten längs anvisade leder sommartid, och var som helst under den snötäckta tiden av året, förutom längs skidspår och snöskoleder. Vi rekommenderar ändå att du alltid håller dig till leden om en sådan finns tillgänglig.

Tältning är tillåten i närheten av alla friluftsanläggningar såsom dag- och ödestugor i nationalparkens rekreationszon. I vildmarkszonen får du slå läger var som helst. Zonerna ser du på den bifogade kartan. Våra friluftsrådgivare kan rekommendera Toraslampi, om du inte är rädd för spöken...

I Iso-Syöte strövområde kan du slå läger och röra dig fritt med egen muskelkraft. Där finns också fina rastplatser och leder. Gränserna för Iso-Syöte strövområde hittar du på den bifogade kartan.

Hundar är välkomna till nationalparken i koppel. Skyldigheten att hålla hunden kopplad är lagstadgad och tryggar både naturens och hundens säkerhet. I Syöte är hundar välkomna i alla stugor, men fråga gärna om det passar andra som är i stugan.

Eldning är tillåten på anvisade platser i nationalparken, dvs. i dag- och ödestugor och i vindskydd, med ved som är reserverad för ändamålet. Platserna där man får göra upp eld hittar du på kartan. Torr ved och en yxa för vedklyvning finns i rastplatsernas lider. Att göra upp eld ingår inte i allemansrätten.

När varning för skogsbrand råder är det endast tillåtet att göra upp eld i övertäckta eldstäder försedda med rökkanal. Sådana finns i alla dag- och ödestugor. Då är det inte tillåtet att göra upp eld i vindskydd och på eldplatser utomhus. På [Meteorologiska institutets webbplats](#) kan du kontrollera om det råder varning för skogsbrand.

Plockning av bär och matsvamp är tillåten. Våra friluftsrådgivare kan rekommendera hjortron och traktkantareller.

Fiske i form av mete och isfiske är tillåtet enligt allemansrätten i icke-strömmande vatten. För spöfiske krävs att du betalat fiskevårdsavgift. För fiske i strömmande vatten behöver du dessutom ett vattenområdesspecifikt tillstånd som du kan köpa på naturumet. Bra fiskeställen som våra utflyktsrådgivare kan rekommendera är Pärjänjoki älv eller Lauttalampi sjö.

Jakt får endast idkas av ordsbor.

Avfallshanteringen är vi alla ansvariga för tillsammans eftersom det inte finns någon organiserad avfallshandling i nationalparken. Allt som du bär med dig ut i naturen ska du alltså ta med dig tillbaka igen. Vi blir extra glada om du också plockar upp enstaka skräp som andra glömt efter sig.

Naturen får du inte skada, och du får inte plocka annat än bär och nyttosvampar i nationalparken.

Djur får du inte ofreda, jaga, fånga in eller döda. Undantag är lagligt fångad fisk och mygg. Däremot kan du beundra och titta på alla djur som rör sig fritt så länge du inte stör dem.

Snöskoter får du inte köra i nationalparken, men på andra håll i Syöte finns fina spår avsedda för skoteråkning. Kom dock ihåg att köpa ett spår tillstånd innan du åker. Våra friluftsrådgivare kan rekommendera Syöteympyrä snöskoterled.

Motorfordon får du inte köra i nationalparken.

Kom ihåg etikett i friluftslivet!

1. **Respektera naturen** – ändra inget i den. Håll sällskapsdjur kopplade.
2. **Håll dig till markerade leder** och följ alla regler som gäller färd sätt. Kontrollera om och när det finns begränsningar som gäller vistelsen vid ditt utflyktsmål.
3. **Slå läger endast på anvisade platser.** Diska eller tvätta dig aldrig direkt i vattendrag. Följ reglerna som gäller vid ödestugorna.
4. **Gör upp eld endast där det är tillåtet**, använd helst friluftskök. Gör aldrig upp eld när varning för skogs- eller gräsbrand råder.
5. **Skräpa inte ner.**

Naturen i Rytivaara – det här kan du se

De lämnade inte heller spår efter sig

Längs Rytivaaran kierros vandringsled kan du se tecken på att tidigare generationer levt och verkat i Syöteområdet. Men när du börjar vandra längs leden kanske du lägger märke till att lämningarna från det förflutna trots allt är väldigt få.

Om du har besökt platser som Rom eller Aten har du förmodligen inte kunnat undgå att känna historiens vingslag. Bakom varje hörn finns ett pelarmonument, en helgedom eller en gammal staty. Att lämna efter sig ett sådant omätligt kulturarv anses ha varit en fantastisk bedrift av dåtidens människor som levde där.

Annat är det i Rytivaara. När du börjar vandra längs leden ser du kanske en grå ängsbastu i utkanten av en myr eller urskiljer en lada mitt ute i våtmarkerna. Några murkna plankor är allt som finns kvar av en gammal fördämning. Om du är observant lägger du kanske märke till att du går genom en blandskog på väg upp till Rytivaara-höjden. Av det kan man dra slutsatsen att det en gång i tiden idkades svedjebbruk här. På Rytivaara möts du av en och annan grå timmerbyggnad.

Lämningarna är inte särskilt många och kan inte sägas vara speciellt monumentala spår från det förflutna. Att bevara dem för eftervärlden har krävt mycket restaurerings- och underhållsarbete, annars skulle det bara finnas några mossiga grundstenar

och ett och annat rostigt verktyg kvar. Det här ser inte ut som något storslaget verk av de tidigare generationerna.

Men det är ändå precis vad det är. För att förstå det måste vi bara ändra vårt perspektiv lite. Tänk om prestationen inte handlar om att lämna mycket efter sig? Tänk om det är en bedrift att nästan ingenting blir kvar?

Människorna som bodde i Rytivaara byggde sina liv på den omgivande naturen. De fick nästan allt de behövde från naturen: bostäder, redskap, kläder, mat, värme och energi, liksom glädje och sorg. När dessa människor gick bort och blev till jord igen, hände samma sak med nästan allt de använt. De föddes, levde och dog, och knappt ett spår av dem finns kvar.

Den här känsliga balansgången är deras fantastiska bedrift och något som nästan ingen av oss klarar av idag. Så när du sitter vid kaffebrasan i Rytivaara, höj en kopp för alla dem som inte lämnat några spår.

